

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ :
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ 1ο

A1. Εξίσωση εφαπτομένης στο x_0 : $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$ (Σελ. 214 σχολικού βιβλίου)

A2. (Σελ. 217 σχολικού βιβλίου)

B1. $\alpha \rightarrow \text{Λάθος}$, $\beta \rightarrow \text{Λάθος}$, $\gamma \rightarrow \text{Σωστό}$

B2. $\alpha \rightarrow 3$, $\beta \rightarrow 1$, $\gamma \rightarrow 5$, $\delta \rightarrow 2$

ΘΕΜΑ 2ο

Δίνεται η συνάρτηση $f(z) = \frac{2z+i}{\bar{z}-2i}$, $z \in \mathbb{C}$ με $z \neq -2i$, όπου $\bar{z}$ ο συζυγής του z .

α. Έχουμε:

$$w_1 = f(9-5i) = \frac{2(9-5i)+i}{9+5i-2i} = \dots = \frac{3}{2} - \frac{3}{2}i = \frac{3}{2}(1-i) = \frac{3}{2}\sqrt{2}\left(\frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}}i\right) =$$

$$\frac{3}{2}\sqrt{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i\right) = \frac{3}{2}\sqrt{2}\left[\cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\right]$$

Είναι:

$$w_2 = \left[\frac{\sqrt{2}}{3} \cdot \frac{3}{2}\sqrt{2}\left[\cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\right]\right]^{2004} = \cos\left(-\frac{2004\pi}{4}\right) + i\sin\left(-\frac{2004\pi}{4}\right) =$$

$$\cos(-501\pi) + i\sin(-501\pi) = \cos(-\pi) + i\sin(-\pi)$$

β. Σωστό το Β

Είναι:

$$M = \frac{\sqrt{2}}{3} \begin{bmatrix} |w_1| & 0 \\ 0 & -|w_1| \end{bmatrix} = \frac{\sqrt{2}}{3} \begin{bmatrix} \frac{3}{2}\sqrt{2} & 0 \\ 0 & -\frac{3}{2}\sqrt{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

γ. Είναι: $K = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$

Οπότε έχουμε: $M \cdot X = K$ (1).

Είναι $|M| = -1 \neq 0$ δηλαδή ο M αντιστρέφεται και

$$M^{-1} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

Επομένως η (1) με πολλαπλασιασμό από αριστερά με το M^{-1} γίνεται:

$$M^{-1}(M \cdot X) = M^{-1} \cdot K \quad \text{ή} \quad (M^{-1} \cdot M) \cdot X = M^{-1} \cdot K \quad \text{ή} \quad I \cdot X = M^{-1} \cdot K$$

$$\text{ή} \quad X = M^{-1} \cdot K = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

α. 1^{ος} τρόπος:

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x) - 3$.

Η g είναι συνεχής στο $[0, 1]$ (f παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$ άρα και συνεχής).

Επίσης:

$$g(0) = f(0) - 3 = 2 - 3 = -1$$

και

$$g(1) = f(1) - 3 = 4 - 3 = 1$$

δηλαδή $g(0) \cdot g(1) < 0$, οπότε σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano υπάρχει $x_0 \in (0, 1)$ ώστε $g(x_0) = 0$.

Επιπλέον η g είναι παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$ με παράγωγο $g'(x) = f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, 1)$ άρα η g είναι $\uparrow$ στο $[0, 1]$, οπότε το x_0 είναι μοναδικό.

Επομένως υπάρχει ακριβώς ένα $x \in (0, 1)$ ώστε $g(x_0) = 0 \Leftrightarrow f(x_0) = 3$

Δηλαδή υπάρχει ακριβώς ένα σημείο με τεταγμένη $x_0 \in (0, 1)$ στο οποίο η ευθεία $y = 3$ τέμνει την C_f .

2^{ος} τρόπος:

$f'(x) > 0 \Rightarrow f$ γνησίως αύξουσα στο $[0, 1]$ και επειδή $f([0, 1]) = [2, 4]$ η ευθεία $y = 3$ τέμνει σε μοναδικό σημείο την C_f .

β. Επειδή $(f'(x) > 0, x \in (0, 1))$ αφού η f συνεχής και γνήσια αύξουσα στο $[0, 1]$ θα ισχύουν

$$0 < \frac{1}{5} < 1 \Leftrightarrow f(0) < f\left(\frac{1}{5}\right) < f(1) \Leftrightarrow 2 < f\left(\frac{1}{5}\right) < 4$$

$$0 < \frac{2}{5} < 1 \Leftrightarrow f(0) < f\left(\frac{2}{5}\right) < f(1) \Leftrightarrow 2 < f\left(\frac{2}{5}\right) < 4$$

$$0 < \frac{3}{5} < 1 \Leftrightarrow f(0) < f\left(\frac{3}{5}\right) < f(1) \Leftrightarrow 2 < f\left(\frac{3}{5}\right) < 4$$

$$0 < \frac{4}{5} < 1 \Leftrightarrow f(0) < f\left(\frac{4}{5}\right) < f(1) \Leftrightarrow 2 < f\left(\frac{4}{5}\right) < 4$$

Προσθέτουμε κατά μέλη έχουμε:

$$2 \cdot 4 < f\left(\frac{1}{5}\right) + f\left(\frac{2}{5}\right) + f\left(\frac{3}{5}\right) + f\left(\frac{4}{5}\right) < 4 \cdot 4 \Leftrightarrow 2 < \frac{f\left(\frac{1}{5}\right) + f\left(\frac{2}{5}\right) + f\left(\frac{3}{5}\right) + f\left(\frac{4}{5}\right)}{4} < 4$$

Άρα από το θεώρημα ενδιάμεσων τιμών υπάρχει $x_1 \in (0, 1)$ ώστε να είναι:

$$f(x_1) = \frac{f\left(\frac{1}{5}\right) + f\left(\frac{2}{5}\right) + f\left(\frac{3}{5}\right) + f\left(\frac{4}{5}\right)}{4}$$

γ. Θεωρούμε $h(x) = f(x) - 2x$, $x \in [0, 1]$ με $h'(x) = f'(x) - 2$, $x \in [0, 1]$.

Είναι:

$$h(0) = f(0) = 2$$

$$h(1) = f(1) - 2 \cdot 1 = 4 - 2 = 2$$

Άρα το $h(0) = h(1)$, οπότε από το θεώρημα Rolle υπάρχει $x_2 \in (0, 1)$ ώστε να είναι

$$h'(x_2) = 0 \Leftrightarrow f'(x_2) - 2 = 0 \Leftrightarrow f'(x_2) = 2 \quad (1).$$

Έστω (ε) η εφαπτόμενη της C_1 στο σημείο $M(x_2, f(x_2))$ που έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda_\varepsilon = f'(x_2)$ και (η) η ευθεία με εξίσωση $y = 2x + 2000$ με συντελεστή διεύθυνσης $\lambda_\eta = 2$.

Από την (1) προκύπτει $\lambda_\varepsilon = \lambda_\eta = 2$, άρα $(\varepsilon) \parallel (\eta)$

ΘΕΜΑ 4ο

α.

$$\text{Έχουμε ότι } f(t) = \frac{\alpha t}{1 + \left(\frac{t}{\beta}\right)^2}, \quad t \geq 0$$

$$\text{Είναι: } f'(t) = \frac{\alpha\left(1 + \frac{t^2}{\beta^2}\right) - \alpha t \cdot \frac{2t}{\beta^2}}{\left[1 + \left(\frac{t}{\beta}\right)^2\right]^2} = \frac{\alpha + \frac{\alpha t^2}{\beta^2} - \frac{2\alpha t^2}{\beta^2}}{\left[1 + \left(\frac{t}{\beta}\right)^2\right]^2} = \frac{\alpha - \frac{\alpha t^2}{\beta^2}}{\left[1 + \left(\frac{t}{\beta}\right)^2\right]^2} =$$

$$\frac{\alpha(\beta - t)(\beta + t)}{\beta^2\left[1 + \left(\frac{t}{\beta}\right)^2\right]^2}$$

Ισχύει: $f(6) = 15$ και $f'(6) = 0$ (αφού η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη, παρουσιάζει ακρότατο στο εσωτερικό σημείο $x_0 = 6$ του διαστήματος $(0, +\infty)$, οπότε από το θεώρημα του Fermat θα ισχύει $f'(6) = 0$). Είναι λοιπόν:

$$\begin{cases} f(6) = 15 \\ f'(6) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6\alpha}{1 + (\frac{t}{\beta})^2} \\ \alpha(\beta - 6)(\beta + 6) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6\alpha}{2} = 15 \\ \beta = 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha = 5 \\ \beta = 6 \end{cases}$$

Οπότε είναι $f(t) = \frac{5t}{1 + (\frac{t}{6})^2}, t \geq 0$

β. Πρέπει να είναι

$$f(t) \geq 12 \Leftrightarrow \frac{5t}{1 + (\frac{t}{6})^2} \geq 12 \Leftrightarrow 5t \geq 12 + 12(\frac{t}{6})^2 \Leftrightarrow \frac{t^2}{3} - 5t + 12 \leq 0 \Leftrightarrow$$

$$t^2 - 15t + 36 \leq 0 \Leftrightarrow t \in [3, 12]$$